

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **P. K. (původní příjmení S.)**, zastoupen Mgr. Andrejem Perepečenovem, advokátem se sídlem Veronské nám. 590, 109 00 Praha 10, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 8. 2015, č. j. OAM-548/ZA-ZA02-LE22-2015, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 5. 2017, č. j. 4 Az 33/2015 – 30,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **ne má** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Průběh řízení

[1] Žalobce podal dne 18. 6. 2015 žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Je státním příslušníkem Ukrajiny, naposledy žil v obci Rokosovo v Zakarpatské oblasti. Do České republiky přicestoval v roce 1992 přes Slovensko kvůli práci. K důvodům mezinárodní ochrany uvádí potíže s vydíráním, jelikož se na něj vylučují u matky věřitelé za účelem vymáhání údajného dluhu. V zemi původu se dále obává nástupu do armády, když přijede, policie jej hned zadrží a odvede. Nechce bojovat proti svému národu. V České republice má zázemí, rodinu, práci a kamarády.

[2] Žalovaný o žádosti žalobce rozhodl rozhodnutím č. j. OAM-548/ZA-ZA02-LE22-2015 ze dne 4. 8. 2015 (dále jen „napadené rozhodnutí“) tak, že se mezinárodní ochrana žalobci podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje. Žalobce napadl citované rozhodnutí žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který ji rozsudkem ze dne 24. 5. 2017, č. j. 4 Az 33/2015 – 30, (dále jen „napadený rozsudek“) jako nedůvodnou zamítl. Ohledně namítané protiústavnosti odvodu do armády městský soud uvedl, že azyl nebo doplňkovou ochranu lze udělit pouze u těch nezákonností či protiústavností, jež mají za následek naplnění důvodů některého z ustanovení § 12 až § 14b zákona o azylu. Státní orgány Ukrajiny mobilizací nikoho azylově relevantním způsobem nepronásledují, ani nevystavují hrozbě vážné újmy ve smyslu odst. 1 téhož ustanovení; v tomto ohledu ostatně žalobce v žalobě nic netvrdil. Službu

v armádě při mobilizaci nelze považovat za ohrožení svévolným násilím vyplývajícím z ozbrojeného konfliktu.

[3] Válečné operace jsou omezeny toliko na Luhanskou a Doněckou oblast, přičemž žalobce bydlel v Zakarpatí, na západě Ukrajiny. Taktéž v žalobě neuváděl, že by mu hrozilo svévolné násilí v důsledku jeho individuální situace. Žalovaný při posouzení žádosti vycházel z dostatečných a objektivních podkladů pocházejících z důvěryhodných zdrojů, jimiž jsou bezpochyby Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, organizace Amnesty International, Ministerstvo zahraničních věcí atd. Použití dokumentů starých více měsíců i rok, jsou-li konfrontovány s čerstvějšími informacemi stručnějšího rázu, není v tomto případě na závadu relevantnosti a aktuálnosti zjištěných informací v celé jejich komplexitě. I žalobcem uváděné nedodržení Minských dohod a pokračující ostřelování měst těžkými zbraněmi se stále týká pouze obou oblastí, kde probíhají válečné operace.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce („stěžovatel“) napadl rozsudek městského soudu kasační stížností. Namítá, že je civilista, jehož chtějí poslat na frontovou linii v Luhanské a Doněcké oblasti, kde zuří válka. Dále poukazuje na ukrajinské zákony, podle nichž je možné vyhlásit mobilizaci, pokud je na Ukrajině vyhlášen výjimečný stav nebo vyhlášena válka. Tyto podmínky nejsou splněny a mobilizace je tudíž protiústavní a protiprávní. Povinnost mobilizace se vztahuje na celé území Ukrajiny, ani přestěhování by tudíž nic nevyřešilo. Závěrem dodává, že uzavřel sňatek s E. K., která má v ČR povolen trvalý pobyt a žije se stěžovatelem a jejich společnou nezletilou dcerou. Odcestování z České republiky by představovalo značný zásah do společného rodinného života.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti souhlasí se závěry napadeného rozsudku. Mimoto upozorňuje, že o azyl je třeba zásadně žádat neprodleně po vstupu na území, nebrání-li tomu žádné závažné okolnosti. Tuto podmínku stěžovatel nesplnil. Žalovaný se podrobně zabýval situací na Ukrajině na základě objektivních informací a zpráv. Ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista byl z důvodu přítomnosti na území vystaven hrozbě vážné újmy. Žalovaný vzal v úvahu i soužití stěžovatele ve společné domácnosti s jeho ženou a nezletilou dcerou. Legalizace pobytu však není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, stěžovatel může využít příslušných institutů zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

III. Posouzení kasační stížnosti

[6] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná. Podle § 104a odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), nemusí být usnesení o odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost odůvodněno. Přestože by v tomto případě bylo namísto kasační stížnosti odmítnout bez odůvodnění, Nejvyšší správní soud nad rámec zákonného požadavku stručně odůvodnění svého usnesení připojuje.

[7] Podle § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany odmítne pro nepřijatelnost, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele; k tomu, kdy je kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přijatelná, existuje početná a ustálená judikatura tohoto soudu. Například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, Nejvyšší správní soud uvedl: *O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v následujících typových případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu. 2) Kasační stížnost se týká právních otázek,*

pokračování

kteřé jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu. 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně. 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu sbledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu. b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti. Stěžovatel k otázce přijatelnosti své kasační stížnosti ničeho neuvádí, a ani Nejvyšší správní soud v dané věci žádný důvod přijatelnosti neshledal.

[8] Nejvyšší správní soud se v nedávné minulosti několikrát zabýval bezpečnostní situací na Ukrajině, přičemž dospěl k závěru, že ozbrojený konflikt se nedotýká celého území a nelze tudíž předpokládat, že by byl každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Jedná se o konflikt izolovaný pouze ve východní části země, jehož intenzita i v dotčených oblastech výrazně klesá (srov. např. usnesení ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 - 17, usnesení ze dne 25. 3. 2015, č. j. 3 Azs 259/2014 - 26, usnesení ze dne 18. 9. 2015, č. j. 2 Azs 194/2015 - 28, či usnesení ze dne 10. 12. 2015, č. j. 8 Azs 131/2015 - 24, ze dne 24. 2. 2016, č. j. 6 Azs 267/2015 - 23, nebo ze dne 8. 6. 2016, č. j. 2 Azs 118/2016 - 36). Zakarpatská oblast, ze které stěžovatel pochází, se nachází na samém západě země. Stěžovatel spatřuje hrozbu vážné újmy v tom, že i v této části země jej mohou mobilizovat a poslat bojovat v ozbrojeném konfliktu. Nejedná se tak o tvrzenou hrozbu vážné újmy z důvodů samotné přítomnosti stěžovatele na území dotčeném konfliktem, ale z důvodu odvodu do armády.

[9] K otázce odmítání nástupu k výkonu vojenské služby se zdejší soud vyjádřil zásadním způsobem například v rozsudku ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 - 49: *Odmítání nástupu k výkonu základní vojenské služby, která je ve státě původu povinná, nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.* V rozsudku ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 - 44, Nejvyšší správní soud uvedl: *Samotné odmítání branné povinnosti odůvodněné obavou z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu ještě nezakládá, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu.* Obdobně v takové situaci není dán ani důvod doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 písm. c) zákona o azylu. Azylová irelevance branné povinnosti byla potvrzena také v usneseních Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015 - 31, ze dne 22. 7. 2015, č. j. 2 Azs 160/2015 - 43, nebo ze dne 10. 9. 2015, č. j. 2 Azs 175/2015 - 34.

[10] Ze zprávy Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (která je založena ve správním spise) vyplývá, že na Ukrajině probíhá mobilizace na základě dekretů prezidenta republiky. Službu v armádě je možné z důvodu svědomí odeprít a vykonávat náhradní vojenskou službu. Shromážděné informace naopak nepodporují tvrzení stěžovatele, že armádní složky „přijedou domů a vezmou vás od rodiny“ a hned pošlou do války. Pro úplnost Nejvyšší správní soud v této souvislosti upozorňuje na svou dřívější judikaturu, kdy např. v usnesení ze dne 11. 8. 2016, č. j. 2 Azs 135/2016 - 34, konstatoval, že *z informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 9. 10. 2015, č. j. 115045/2015-LPTP, vyplývá, že podmínky výkonu základní vojenské služby jsou na Ukrajině standardní. Vojáci základní vojenské služby nejsou povoláváni do zóny ATO (tj. antiteroristické operace), mohou*

se ale rozhodnout dobrovolně. (...) Na základě rozhodnutí prezidenta Ukrajiny nesmí voják základní služby sloužit v zóně ATO, pokud se k tomu dobrovolně nerozhodne.

[11] Nejvyšší správní soud nemůže v tomto řízení posuzovat, zda je vyhlášená mobilizace v souladu s ukrajinským ústavním pořádkem nebo tamními zákony. Jak konstatoval i městský soud v napadeném rozsudku, v řízení o žádosti o mezinárodní ochranu je podstatné pouze to, zda by byl stěžovatel v případě návratu do vlasti v souvislosti s mobilizací vystaven azylově relevantnímu pronásledování nebo hrozbě vážné újmy. Žalovaný i městský soud v souladu se zjištěnými skutečnostmi dospěli k závěru, že nikoliv.

[12] Institut mezinárodní ochrany zároveň nelze využívat jako náhradu pobytového oprávnění za účelem sloučení rodiny. Pokud skutečně stěžovatel sdílí domácnost a pečuje o nezletilou dceru spolu se svou manželkou, která má povolen na území trvalý pobyt, je třeba jeho pobytový status řešit prostřednictvím žádosti o příslušné pobytové oprávnění dle zákona o pobytu cizinců.

[13] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s ustanovením § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s, podle něž nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. října 2017

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu